

Gezien en gelezen



■ Ad de Jongh

Drs. A.J.C.M. de Jongh is eindredacteur van EXAMENS. Email: addejongh@home.nl

Toetskwaliteit in de praktijk. Hoe maak ik goede toetsen met gesloten en open vragen? (Teelen kennismanagement, Wilp, 2015)

In 2004 verscheen het boek 'Toetsontwikkeling in de praktijk. Hoe maak ik goede vragen en toetsen' bij Teelen kennismanagement. In het afgelopen decennium is de aandacht voor toetskwaliteit in diverse branches toegenomen. Daarom is door Teelen het in 2004 verschenen boek volledig herzien. Het boek is ontleend aan de praktijk van Teelen kennismanagement. Het boek bevat naast de inleiding nog 7 hoofdstukken. Hoofdstuk 2 begint met de visie op toetsing en hoofdstuk 8 eindigt met kwaliteitsbewaking. Deze twee hoofdstukken zou je kunnen kenmerken als hoofdstukken die theoretisch van aard zijn. Daar tussen zijn er hoofdstukken die vooral praktisch van aard zijn. Dat wil zeggen dat in die hoofdstukken vele aanwijzingen en tips staan voor constructeurs van toetsen. Deze praktische hoofdstukken gaan over 'toetstermen en een taxonomie gebruiken', 'een toetsmatrijs maken', 'gesloten vragen ontwikkelen', 'open vragen ontwikkelen', 'een toets samenstellen en afnemen'. Het meest omvangrijke hoofdstuk is het hoofdstuk dat gaat over het ontwikkelen van gesloten vragen. In de verschillende hoofdstukken worden vele constructievoorschriften gegeven die altijd in relatie gebracht worden met de kwaliteitseisen die aan toetsitems en de

totale toets worden gesteld. In het hoofdstuk over het ontwikkelen van gesloten vragen worden voorschriften gegeven voor het ontwikkelen van diverse vraagtypen, zoals gesloten vraagvormen waarbij de kandidaat moet kiezen tussen verschillende antwoordmogelijkheden (de één-uit-meer-vraag, de meer-uit-meer-vraag, de hotspotvraag), de gesloten vraagvorm waarbij de kandidaat een bewerking moet uitvoeren met verschillende antwoordmogelijkheden (de rangschikvraag, de matchvraag), de gesloten vraagvorm waarbij de kandidaat zelf het antwoord moet formuleren (de kort-antwoordvraag, de meervoudige invulvraag). Bij elk vraagtype worden voorbeelden gegeven van hoe het wel moet, en hoe het niet moet. Dit boek kun je als een werkboek beschouwen, dat je als constructeur voortdurend kunt raadplegen wanneer je met het ontwikkelen van goede vragen bezig bent. Constructeurs die dit boek als werkboek hanteren kunnen het gehele toetsproces overzien. Zij zijn dan niet alleen gefocust op het constructieproces, maar kunnen hetgeen zij doen plaatsen in het totale proces, hetgeen zeker de kwaliteit van hun werkzaamheden ten goede komt. Naast het hanteren van dit boek als een werkboek, is het zeker bruikbaar in het professionaliseringsproces van examenfunctionarissen en degenen die opgeleid worden tot docent (met als taak het maken van goede toetsen). Naar mijn mening mag dit boek niet ontbreken in de rugzak van al degenen die zich met toetsen en examineren bezighouden. ■